

ইদাক কান্নরবা পাঞ্জীশং : কিহোরি

— ডা. হিন্দোম বীরকুমার সিংহ —

সী এস আই আর : নোর্থ ইষ্ট ইনসিটিউট ওফ সাইন্স এন্ড টেকনোলজি, লম্ফেলপার্ক

କିହୋରି ନେତ୍ରଗା ଗିହୋରି ପାନ୍ଧୀ ଅସି ମୟାମ୍ବା ଥୋଇଦୋକ୍ରା ଶକଖଙ୍ଗଳବିଦ୍ରୁବ୍ସୁ ମହେ ଅସି ତୋପ ତୋପ୍ପା ମହାଓ ଲୈବା ହେ ମଥଳ ଅମନି । କିହୋରି ପାନ୍ଧୀ ଅସି ଇଂଲିସତା ଷ୍ଟାର ଗୁଜବେରୀ (Star gooseberry) ନେତ୍ରଗା ମାଲେଗୁଜବେରି (Malay gooseberry) ନେତ୍ରଗା ଟାହିସିଆନ ଗୁଜବେରୀ (Tahitian gooseberry) ନେତ୍ରଗା ଷ୍ଟାର ବେରୀ (Star berry) ନେତ୍ରଗା ରେଷ୍ଟ ଇନ୍ଡିଆନ ଗୁଜବେରି (West Indian gooseberry) ନେତ୍ରଗା ଓତାହିତେ ଗୁଜବେରି (Otaheite gooseberry), ବଞ୍ଚଲାଦେସିଦା ଓରବୋରୋଇ (Orboroi), ପୁରାଟୋ ରିକୋଦା ଗ୍ରୋସେଲା (Grosella), ଜାମାଟିକାଦା ଜିମ୍ବିଲିନ (Jimbilin), ଫିଲିପିନ୍ସତା କାରାମେ (Karamay), ଶ୍ରୀଲକ୍ଷାଦା ରାତା ନେଣ୍ଣି (Ratanelli), ମାଲେସିଆ ଅମସୁଂ ଇନ୍ଦୋନେସିଆଦା ସର୍ମାଇ (Cermai), ମାଲଡିପ୍ସତା ଗୋନବିଲି (Goanbili), ହିନ୍ଦିଦା ହରଫରୋଇ (Harfarauri), ମାରାଥିଦା ହରଫରୋରି (Harfarori), ଟାମିଲଦା ଅରାନେଳ୍ଲି (Aranelli), କୋନକାନିଦା ରାଜାମବେଲି (Rajamvali), ସାଇନ୍ଟିଫିକ ନେତ୍ରଗା ବୋଟାନିକେଲଗୀ ଓହିବା ମରିଦା ଫାଇଲାନଥସ ଏସିଦ୍ସ (Phyllanthus acidus (Linn.) Skeets) ନେତ୍ରଗା ଫାଇଲାନଥସ ଦିସଟିକ୍ସ (P. distichus Mull. Arg) ନେତ୍ରଗା ଶିକ୍କା ଏସିଦା (Cicca acida Merr.) ନେତ୍ରଗା ଶିକ୍କା ଦିସଟିକା (C. disticha Linn.) ନେତ୍ରଗା ଏଭେରା ଏସିଦା (Averrhoa acida Linn.) ହାୟନା କୌଇ ଅମସୁଂ ହୈଗ୍ରେଗ୍ରୀ ଶାଗେ ଯୁଫୋରିଯେସୀ (Euphorbiaceae) ନେତ୍ରଗା ଫାଇଲାନଥସୀ (Phyllanthaceae) ଦା ଚଳି । କିହୋରି ପାନ୍ଧୀଗୀ ଜିନ୍ସ (Genus) ଫାଇଲାନଥସ ଅସି ଶ୍ରୀକ୍ଷି ରାହେଦଗୀ ଲୋଥୋକପନି ଅମସୁଂ ମସିଗୀ ରାହହେକ୍ରା ‘ମନା-ଲୈ’ ହାୟବଦି ପାନ୍ଧୀ ଅସିଗୀ ମନା ଅମସୁଂ ଲୈଶିଂ ଅସି ଯାମ୍ବା ନକଶିଲନା ପାନବଦଗୀ ଥୋନଥିବନି ଅଦୁଗା ସ୍ପେସିସକୀ ମରିଂ ଏସିଦ୍ସ ତାବରସିନା ମାଟେ ଅଦ ଯାମା ଶିନବଦଗୀ ଥୋନଥିବନି ।

থৎবা অমসুং খা থৎবা অমেরিকানী লয়দৰশিংদা হৈই। পাউড
অমগী মতুংইন্না পাঞ্চী অসি মাদাগাসকর অমসুং মাটে
ঈথৎশিংদগী হৌরকথিবনি হায়না পাউদমলি। Eduard
Quisumbing গী মতুং ইন্না কিহোরি পাঞ্চী অসি মৈহোরোলন্দি
মতমদগী ফিলিপিন্সতা থাদুনা লাঙ্গি। কিহোরি পাঞ্চী অসি ই
দানেসিয়া খা থৎবা ভি/য়াট্যাম লাওস অৱাৎ থৎবা পেন্দুলা

ম অসি পেরু, ব্রাজিল, মেক্সিকো, কলম্বিয়া, ইকুড়ের অম্বুনেজুলাদসু অদুমক থানবগী পার্টিদশিং লৈ।
০ অতৈ হৈ পাঞ্চাশিংদা তোনদবগুম কিছোৱি পাঞ্চি অসি চৰী অমদা মপান অমসুং মহৈ অসি অনীৱৰক পাঞ্চি। পাঞ্চি অসি সেৱকে দেসিদুওস হায়বদি চহী অমগী মনুংদা মতম খৰদি মনা অদু ফৰ যামা কেল্লি।

চানে। ইন্দোনেসিয়াদি কিহোরিগী মহৈ অসি এঙ্গাং থোঁবদা
মহাও হেঙ্গেহনবা মচল অমা ওইনসু হাপ্পৈ। কিহোরিগী মহৈ
অসি থুম খৱগা আচার শেম্বা, চিনিগা হেঙ্গান (কেন্দি) শেম্বা
অমাদি মখল মথা কয়াগী আচাপোঃ শাবদা শীজিল্লৈ। ফিলিপিস্ততদি
কিহোরি মহৈ অসি ভিনেগর শাবদা শীজিল্লবগী পাউদম লৈ অমসুঁ
কৈথেলশিংদা মরাং কায়না য়োনবা থেঁনৈ। মালেসিয়াদি
কিহোরি মহৈ অসি হৈ মহি ওইনসু শেঁয়ৈ। থাইলেন্দদা য়াম্বা
পাম্বা চানরিবা সোম-তেম (Som-tam) হায়রিবা আচাপোঃ অসি
কিহোরিগী মহৈদগী শাবনি।

କିହୋରି ପାନ୍ଧିଗୀ ମହେ ଅସି ମୀଓଇବଗୀ ହକଚାଂଦା ଥୋଇଦୋକ
ହେନ୍ଦୋକ୍ଲା କାନ୍ବା ପି । ଇନ୍ଦିଯାଦନ୍ତି କିହୋରି ଉଗୀ ମକୁ ଅଦୁଦଗୀ ଶୁଣ
ଶେଂଦୋକପଗୀ ଦୀଦାକ ଅମା ଶେଷେ । କିହୋରି ପାନ୍ଧିଗୀ ମନା ଅଦୁ
ଶୁଗାଇରଗା ଶେଷା ମହି ଅଦୁ ଖାଙ୍ଗଗୀ ମଥା ଥିବା ଶରକ୍ତା ନାବା
ସିଯାତିକା, ଲଞ୍ଚାଗୋ ଅମ୍ବୁସୁ ତାଂ ଚାଉଥୋକୁଳା ଚୀକପା-ନାବଦ ଚାଂ
ନାଇନା ତୈଦୁନା ଲାଯେଂନୈ । କିହୋରଗୀ ମରକ ଅଦୁ ତକଖାୟରଗା ଲୁମ୍ବ-
ଲୁମ୍ବ ଶାବା ଟିଶିଂଦା ନୈଖାୟଦୁନା ପୀଥକପଦା କେର୍ଥାଟିକ ହାୟବଦି
ମୀଓଇବଗୀ ଅରିବା ଅମାଂବା ଅଦୁ ଲାଯନା ହାମଦୋକହନବା ଓଞ୍ଚି । ଇନ୍ଦି
ଦ୍ୟାଦନ୍ତି କିହୋରି ମହେ ଅସି ପୀଜଦୁନା ଲିଭରଗୀ ମପାଙ୍ଗଲ କଳା ଥମ୍ବି
ହାୟନା ଶିଜିଙ୍ଗଦୁନା ଲାକ୍ଷି । ପାନ୍ଧି ଅସିଗୀ ମରା ଅସିମୁ ଖୋଏ
ହାମଦୋକହନବା ଓଞ୍ଚି ମଣ୍ଗ ଯାଓଇ ହାୟନା ପାଉଦମଲି ।

সুং চাইনাগী অনা লায়েংদা কিহোরি পান্তি অনোবা মনা অদু অতোগ্রাম পান্তিশিংগা যানশিঙ্গাদুনা কেন্দ্র হায়বদি অপোম-অতৎ মখল খরা লায়েংদুনা লাকপগী পাউদমসু লৈ। কিহোরিগী মনা আসি টিশিংদা ফুংলগু পীথকপদা যান্না নোয়বা মীগী মশা অদু পাথহনবা শুম্বী হায়দুনা শীজিমে অদুবু চাং যান্না শীজিমবদি ফতে হায়না পাউদম অদুনা মখা তারি। কিহোরিদা যাওবা মকঞ্জিবা কম্পাউন্ডশিংডি - 4-hydroxybenzoic acid, Caffeic acid, Adenosine, Kaempferol অমসুং Hypogallic acid নি হায়নসু পাউদমলি। C

এডিটরদা থারকপা বাকৎ, মীয়ামগী খোল্লাউ, পাউদম অমসুং অতৈ-অতৈ

ଲଞ୍ଚିଗୀସୁ କୈଥେଲଗୀସୁ

ইকায়খুম্বজরিবা এডিটর,

ଇମ୍ଫାଲ ତୁରେଲଗୀ ତୋର୍ବାନ୍ଦା ମଶାଗୀ ପାଟ୍ଟାଦୌନା ହିଂନବଗୀ ଲାନଫମନି ହାୟଦୁନା ଶାଗଳକ୍ରିବା ଯୁମ ଅମୁକ ଶିଦୋକଥିନି, ଅମୁକ ଅଦୁମକ ଶାଗଳକପା ମସିନା କରନ୍ଧା ମଖଲଗୀ କୁନ୍ଜେ ଓଇଦୋରିବା? ଅତ୍ୟ-ଅଥମ ଲୈତନା ଶରକ ଶିଦବରମହେ ଚଂଥୋକ-ଚଂଶିନ ତୋରିବା ଲଞ୍ଚି ସରକ୍ତା ଥାଦୋଭୁନା ଥନ୍ତିବା ସଗ, ଶଗୋଲନା ଲଞ୍ଚିଗୀ ମୟାଯଦା ପୁଲ୍ଲପ-ପୁଲ୍ଲପ ପୁନଶିଦୁନା ଲୈରିବା ଅସିନା କରନ୍ଧା ମଖଲଗୀ ଲଞ୍ଚିଗୀ ଲୈତେଂନୋ? ମସିଣ୍ଗନ୍ଧା ଚନ୍ଦା କାଙ୍ଗଲୋନସିବୁ ଅସୁମ ମଥା ତାଦୁନା ଲୈହନଥିଦୋରିବା? ବାହ୍ସିମକ ମୀଚମ ମୀଯାମ ଅୟାନ୍ତି ଥନ୍ମୋଯଦା ଲୈନରବନି। ମରୀ ଲୈନବା ଗର୍ବମେନ୍ଟକି ମୀଓଇଶିଂନା ଯାଦେ ହାୟବା ଆମ ଖଞ୍ଜନ୍ଦଗି ମଥା ତାନା ଚଥୁଥିଦୋରି। ମସିନା ଲଞ୍ଚି ଚଂଥୋକ ଚଂଶିନା ମକା ଲାହ୍ଲା ଚଂପଗୀ ଖୁଦୋଂଚାବା ହାୟବା ଓଇଦୁବନି।

ମତମ ଅମଦା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରକ୍ତା ଥାଦୋକ୍ତୁମ୍ବା ସଗ, ଶଗୋଳ ଫାନବା ସଗଗି ଥାନା ଲୈରସଗୀ ରାରି ହୋଜିକ ଫାଓବା ଲୈରି। ମଦୁ ମତମଦୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚି ଦନବଗୀ ଓହେକ୍ଲା ଫଜୁଖବା କାଙ୍ଗଲୋନନି। ହୋଜିକ୍କି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଯାନ୍ତା ତୋଂଜେ ମରିଲାଦା ଶାମୁ ଚତୁର୍ବୁ ହାୟବଗୀ ଫିଭମଦା ଲାକ୍ଲବନିନା ଖୁଦୋଂଥିନିଙ୍ଗଇଟିଗୀ ମଚାକ ଅଦୁମକ ଓହିରବନି। ଅଦୁବୁ ହୋଜିକ୍କି ଯାଓଲଗୀ ଯକ ଲାଉବଦା ଶୋଯଦନମକୀ ଅଦୁମକ ଥେଣରଗଦବା ସରକ୍କି ମୟାଯଦା ଥାଦୋକ୍ତୁନା ଥମିବା ସଗ, ଶଗୋଳ କ୍ୟାସିବୁ ଥେନଦବା କନାବୁ କୈଥେଲସିଗୀ ନୋଂଚୁପ ଥିବଦା ଲୈରିବା ମହେଲୋଇଶଙ୍କ ଅନିସିର୍ବି ମନୁଂଦା ଅମା ଲୌଥୋକ୍ଲଗା ହାଂଗଦୌରିବା ମଫମଦୁଦା ଲମଲୋଂ କୈଥେବା ଚା ଓଥୋକପଦା ଅରାଂ ପାଂନା ଲକ୍ଷ୍ମୀଗୀ ନାକ ଯେତା ଶାଂଦୋକଥିବା ପୋଫମ କ୍ୟା ମସିନା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚତ୍ଥେକ ଚତ୍ଶିନ୍ଦା ନୁମିଏ ଖୁଦିଙ୍ଗି ଅକାଯବା ଓହିନବଗୀ ମଚାକ ଅମା ଓହିରକପା ଖରମଖେଦି ଫଗଦୌରିବନି।

ତୋଗେ ନୀଂବଦା ଗୁମଦବା ଲୈତ୍ରବା ଗଭରମେନ୍ଟକି ଥବକ ଥୌଓଂନି

শেন্টিনেল মও়-মরিল তানা মচ মমেল থোক্কা তুংগিসু খ
শেন্টিনেল ইন্ফাল ইষ্টকী মনুংদা লৈরিবা রাংখৈ কেন্দ্ৰ, খুৱাই বে
অনীগী লংদাইন্দা লৈরিবা লমলোং কৈথেলেন শেন্টিনেল পদা মসি
নোংমগী ওইনা পোৎফৰম ফমদুনা জিবিকা ওইনা হিংজরিবা যী
কয়া তণ্দু লৈতাবা হায়বদু শোয়দনা ওইনেরিবিনি হায়বগী থাজ
ৰী রাংনা লৈরিবনি।

ପୂର୍ବମକସିଗୀ ମଓଁ ମରିଲ ତାନା ଥବକ ଓଇନା ପାଞ୍ଚଥୋକପାବି
ଅନୋବା ଲୈଙ୍ଗାକସିନା ଶୁଦ୍ଧଦଵା ଲୈରୋଇ । ମପୁଁ ଫାବା ଫିଭମ ଅମ୍ବ
ହେକ ଲୈବଦା ମଥଂଗୀ ଗଭର୍ମେଣ୍ଟସ୍ୱ ଅମୁକ ହଜା ଲାକପା ଓଇର
ହାୟନା ତୋଙ୍ଗାନ ତୋଙ୍ଗନବା ଫୁରୁପକୀ ତାଇବଙ୍ଗୁ ଶେଷ୍ମୀରିବା ମପୁଁ
ମଫମଦା ଅମନ୍ତା ଓଇନା ଥୌନିଗଦୌରିବନି ।

অন্দোবনা - হেমাজি বনে
খুরাই লাইরাংবা মমাঙ, ইন্ফু
চিংদা চৎলো, চিংখোংদগী চৎসি
ইকায়খুন্ডজরিবা এডিটর,
নোংথোস্ম বিরেন্না ইন্ফাল ইষ্ট দিস্ট্রিক্টকী মনুংদা লৈবা হৈল
কেন্দ্রদগী ১১ শুবা মণিপুৰ লেজিসলেটিভ এসেম্বলি ইলেক্ষা
কারকুণ্ডা মণিপুৰগী চীফ মিনিষ্ট্র ওইরকপদা থোইদোক হেন্দে

ଚିଂଦା ଚନ୍ଦ୍ରଲୋ, ଚିଂଖୋଦଗୀ ଚନ୍ଦ୍ର

ইকায়খুন্নজরিবা এডিটর,

ନୋଂଥେମ୍ ବିରେଜା ଇମ୍ଫାଲ ଇଷ୍ଟ ଦିସ୍ଟ୍ରିକ୍ଟକୀ ମନୁଂଦା ଲୈବା ହେଲା
କେନ୍ଦ୍ରଗୀ ୧୧ ଶ୍ରବା ମଣିପୁର ଲେଜିସଲେଟିଭ ଏସେମାର୍ଲି ଇଲେକ୍ଷନ୍
କାରଙ୍ଗା ମଣିପୁରଗୀ ଚିକ ମିନିଷ୍ଟର ଓ ଇରକପଦା ଥୋଇଦୋକ ହେଲେ

ନୁଂଗା ଅମଦି ଥମ୍ବୋଯଦା ଅପେନବା ଅମଗା ଲୋଯନନା ଥାଗ୍ରପା
ଫୋଙ୍ଗଦୋକଚରି । ଇମ୍ଫାଲ ଇଷ୍ଟତା ଲୈବା ମୀଚମ ଅମା ଓଇନସୁ
ଚାଉଥୋକଚୈ । ଡାଙ୍ଗଥୋରକପା, ତୌଥୋରକପଦ ମତିକ ଚାବା ଥମ୍ବୋଯ
ଶେବା ଲୁଚିଂବା ଅମଦି ଓଇଗନି ଖଲ୍ଲି । ତେଲ୍ଲବା ମତମସିଦା ମଣିପୁରଗୀ
ଚିଠ-ତମଗୀ ମରଙ୍ଗା ଲୈନରମ୍ବା ଲୈଇ ଅମଦି ମୁଥ୍ରପୀଦୁନା ଚିଠ-ତମ ଇଚିନ
ଇନାଓନି ହାୟବସି ହେମା ମୟେକ ଶେଂହଲ୍ଲକପଣ୍ଡମ ତୋରେ । ମଣିପୁରଦା
ଚାଓଖ୍ରପା ଅଓନବା, ଅହୋଂବା, ଶେଞ୍ଜା ଥୁମଜା ଲୈତବା ଷ୍ଟେଟ ଅମା
ଓଇରସନ ।

ଇମ୍ଫାଲ ଇଷ୍ଟ ଦିପ୍ତିକ୍ରିକୀ ଖୁଦ୍ଗିନ୍ଦା ଲୈବା ମୀଚମ ଅମା ଓଇନା ତୋହାନୀଏବା
ଖରଦ୍‌ ଇକାଯଥୁମ୍ବଜରିବା ଚିଫ ମିନିଷ୍ଟର ନୋଂଥୋମ୍ବମ ବିରେନଗୀ ମଫମଦା
ଥମରିବା। ଇମ୍ଫାଲ ଇଷ୍ଟ ହାୟରଗସୁ ଇମ୍ଫାଲଗୀ ଖୁଦୋଂଚାବା ଫଂଡ଼ିବା
ଖୁଦ୍ଗିନ୍ଦା ଅଯାମ୍ବା ଗ୍ରାଙ୍କନି। ଚିଂଖୋଙ୍ଗ ଚିଂ୍ୟାଦା ତାବା ଖୁଦ୍ଗିନ୍ଦିଃ ହୋଜିକ
ଫାଓବା ମୈ, ଝିଶିଃ ଫଂଡ଼ିବା କଯା ଅମା ଲୈରିବନି। ଇମ୍ଫାଲଦଗୀ
ଖ୍ଵାଇଦଗୀ ନକ୍କା ଖ୍ଵାଇଦଗୀ ଚାଓଖ୍ବତବା ଖୁଦ୍ଗିନ୍ଦା କଯା ଇମ୍ଫାଲ ଇଷ୍ଟତା ଲୈ।
ରାଖଲ ପୀକପା ତାଗଦା ହାୟନସୁ ଖଟ୍ଟିବା। ତଶେଂନମକ୍ରି ଅରାଂ ଲମସି
ଥୋଇଦୋକ ହେନ୍ଦୋକା ଚାଓଖ୍ବତପା ଅଦୁକୀ ମତିକ ଶୋଥାରି। ମସି
ମିଆୟାମ୍ବୁ ହେମା ଖଣ୍ଡନିରିବନି। ଇକାଯଥୁମ୍ବଜରିବା ନୋଂଥୋମ୍ବମ ବିରେନନା
ମଣିପୁରଗୀ ଚିଫ ମିନିଷ୍ଟର ହେକ ଓଇରକପଦନୀ ହାୟଥିବା ଚିଂଦା ଚଂଳୋ
ହାୟବା ସ୍ଲୋଗାନ ତାବଦା ଅଦୁକୀ ମତିକ ନୁଂଗାଇବା ଫାଓଜେ।
ଚିଂଖୋଙ୍ଗଦଗୀ ଚଂପା ହୋଗଦବନିନା ଚିଂଖୋଙ୍ଗ ଚିଂ୍ୟାଦା ହୋବା ତିଞ୍ଚାଂ-
ତୁମ୍ବୀ, ଲୈକ୍-ଲୈତୋଂ କଯା ତେମଖାଇବା ତାବନି।

ମମାଙ୍ଗୀ ଲୈଙ୍ଗୋକ୍ତା ଦୋଳାଇଥାବି ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଚାଦା ୯୫ ହେଲା
ଲୋଇଶିନବୀରମ୍ଭେ । ଅରାଂପା ଶରକ ଅସି ଅଥୁବା ମତମଦା
ଲୋଇଶିନବୀଦୁନା ଇରିଗେସନଗୀ ଖୁଦୋଂଚାବା ଫଂହନବୀରବଦି ଇଞ୍ଚାଳ
ଇଷ୍ଟକୀ ମୀଚମ ମୀଯାମ ପୃଷ୍ଠମକ ହାୟନୀଂଙ୍ଗାଇ ଲୈତନା ନୁଂଙ୍ଗାଇଜଗନି ।

ଲମଲୋଂ କୈଥେଲ ଅମ୍ବୁଂ କୋନୁଁ ମମାଙ୍ଗ କୈଥେଲ ଅସି ମତମଗା
ଚାନ୍ଦବା କୈଥେଲ ଅମମମଦି ଓଇହଣୀଏଇ । ଆଦୁଗା ଲମଲୋଂ କୈଥେଲ
ଅସିଦି ବଜାରଦା ଲୈରିବା ଇମା କୈଥେଲଗୁପ୍ତା ବିଲ୍ଡିଂ ଅମା ଲୈବଦା
ଥୋଇଦୋକ ହେନ୍ଦୋକ୍ତା ଯାରବା ଖଲ୍ଲି । ହୋଜିକୀ ଲୈରିବା ଫିତମସିଦି
ପୁକ୍ରିଂ ଯାନ୍ତା ନୁଂଶିନିଙ୍ଗାଇ ଓହିରେ । ମମିଂତଗୀ ଓଇବା କୈଥେଲ ତାରେ ।
କୈଥେଲଗୀ ଅରାଂଲୋମଦା କିଲୋମିଟିର ଅମରୋମ ହେଲା ଶୋରୋକୀ
କାନ୍ଦିଲୁକ୍କା କାନ୍ଦିଲୁକ୍କା କାନ୍ଦିଲୁକ୍କା କାନ୍ଦିଲୁକ୍କା

ନାକ ରେୟତା, ନାଲାଦା, ଦୁକାନଗା ମାଟ ମାଟଦା ଏଞ୍ଚାଏ ନାପା ଥାଦୁନା
ଯୋଳିବନି, ନାଟେ ଚାଦବା ଫିତମ ଅମଦା ଲୈରିବନି ।

ଅନୌବା ଲୈଙ୍ଗକୀ ନୋଂଥୋନ୍ତମ ବିରେନା ମଣିପୁରଗୀ ସୀ ଏମ
ଓଇରକପଦା ଥୋଇଦୋକ ହେନ୍ଦୋକ୍ଲା ତୌଜିରିବା ଆଶାଦି ଲମଲୋଂଦଗୀ
ପାଞ୍ଜେ ତାବା ଲନ୍ଧି, ଲମଲୋଂଦଗୀ ତିନିଟି ତାବା ଲନ୍ଧି, ଲମଲୋଂଦଗୀ
ଶ୍ଵେତୁଂ ତାବା ଲନ୍ଧି ଅମସୁଂ କୋଣୁଂ ମମାଙ୍ଗଦଗୀ ଇରିଲୁବୁଂ ତାବା ଲନ୍ଧି
ହାୟରିବା ଲନ୍ଧିଶିଂ ଅସି ପାକଫମ ଥୋକପା ପାକଥୋକପାରଗା ମଯାଯଦା
ଦିଭାଇଦର ଲୈହଳଗା ଇଲେକ୍ଟ୍ରିଫିକେସନ ତୌଦୁନା ଶେମହଞ୍ଜନୀଂଇ,
ତୌବିରକନି ହାୟବଗୀ ଅଟୋବା ଥାଜବସୁ ଲୈଜରି । ମସିବୁ ତୌବିରବଦି
ଚାଓଖ୍ରେପା ଦିଷ୍ଟିକ୍ଷି ଅମଦି ମାଳିବନି । ଥୌବାଲଗୁମ ନନ୍ତବରସୁ
ମୋଇରାଂଗୁମ, ଚୁଡାଚାନ୍ଦପୁରଗୁମ ଓଇଦ୍ରବସୁ । ଚିଂଦା ଚଂଖିଗଦବା
ମରୁଓଇବା ଲନ୍ଧି ଓକ୍ତନି । ଚିଂଦା ଚଂଲୋ ଚିଂଥୋଂଦଗୀ ଚଂସି

অদোমগী - মৈতানকৈশংবর জপান